

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljanja:

Vse leto f. 4.
Pol leta 2.

Cetrt leta 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „Soči“ se plačuje za navadno tristop in vrsto:

8 kr. če se tiska 1 kraj
7 " " " 2 "
6 " " " 3 "

Za večje črke po prostoru

SOČA

Poimezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starem trgu in v Nunski ulici.

Dopisi naj se pošiljajo vredništvu naročnika pa upravnemu „Soče“: Hilarijanski tiskarni v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovljeno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremičnim se naročina sniža, ko se oglaša pri upravnemu.

Razglas.

Z 1. avgustom številko prevzela je Hilarijanska tiskarna v Gorici upravnino „Soče“. Naročnina in naznanila naj se torej zanaprej pošiljajo Hilarijanski tiskarni v Gorici.

Upravnivo „Soče“.

Vodstvo Slovencev na Goriškem.

V novejšem času se mnogo govori od odstopa gosp. dr. Ladislava Riegra od vodstva v političnih zadevah češkega naroda. Da je omenjena zadeva velike važnosti, si more misliti vsakdo, in tako misli tudi grof Hohenwart, vodja sedanje državnozborske večine. Prav iz tega vzroka si on prizadeva ohraniti moža, katerega zguba pomenja razdor sedanje državnozborske večine in ob enem tudi propad ministerstva Taafejevega.

Enake važnosti, če tudi ne tako velike važnosti, so vodstva vseh strank, katere v svoji večini podpirajo sedanje vlado, in tudi — si parva licet componere magnis — sedanje vodstvo Slovencev, v zadnji vrsti pa vodstvo naših Slovencev.

Naj si bode po kateri koli poti, ali naše sedanje vodstvo se opira na državnega poslanca gosp. viteza Josipa dr. Tonklija. Tukaj ne velja ni zavist ni katerakoli mržnja; tukaj je treba v poštev jemati edino in golo dejansko stališče, in zaradi tega je treba, da mi goriški Slovenci podpiramo njegovo osebo.

Zaradi tega nočemo velevati svojemu po-

slancu nobene reči, ali on tudi ne bo v zlo jeman, če ga opozarjam na nekatere nedostatnosti, ki bivajo v deželi.

Prva nedostatnost je, da goriški Slovenci, če nam po katerikoli nezgodi odpade oseba gosp. viteza, ne nahajamo druge osebe, ki bi njega le približno nadomestovala. Gotovo je, da zmožne in pripravne osebe se ne nahajajo v vsakem kotu, in treba biti, da se politički način skrbno isče, odgovuje in ura.

Druga nedostatnost je, da naše ljudstvo premalo dohaja v dotiku svojega voditelja. Tukaj ni treba čakati, da se kdo približa, ampak znati se mora ljudstvu preblizavati se sam, in to je mogoče na več načinov, ali neposredno ali posredno, pot mora najti voditelj sam, ker drugače se izpostavlja nevarnosti, da mu nasprotniki (naj si boje stvarski ali posebno osebni) delajo vsakovrstne ovire na kvar narodu.

Tretja nedostatnost....

Pa kaj bomo vse nedostatnosti naštevali, spreten vodja jih že sam lahko najde, ali z razmišljevanjem stvari, ali z razgovaranjem javnih zadev z drugimi osebami, ki same stvar jasno vidijo in spoznajo, ali sè spremnim pozdavarjanem v javnih društvih, ali slednjič z modrim pretehtanjem misli javnih glasil.

Tukaj nam prihaja na misel, kar o teh zadevah mislio mladočeški listi, in po pravici rečeno, nam te misli ne vgajajo, ker one nameravajo napraviti iz avstrijskih Slovanov čedo brez pastirja, ki bi lahko bila med sabo needina in bi postala lahko podlaga tujcevi peti. Nikakor ne odobrujemo misli, da bi sploh Slovani v svoji celoti brez vodja mogli napraviti kaj, in tudi ne moremo misliti, da bi se oni mogli znatno vstavljati nasprotoikovi sili. Tukaj si mislimo Slovane kot take, ali v državni zvezi, v

kateri se nahajamo mi avstrijski Slovani in na posled tudi mi Slovenci in nazadnje goriški Slovenci, se zmeraj vpraša, kd o hoče in kaj hoče. Odgovor na to vprašanje bi bil jako smešen, če bi se vladni odgovorilo z besedami: „Goriški Slovenci to hočejo.“ Mislite si le, da bi te besede zapisal v kakem krajnem lističku kak zakotni političek.

Dosedaj smo pa le govorili, kako je treba postopati, da narod nekaljeno svoje misli izraža, in kake dolžnosti ima v tem obziru narodni zastopnik. Ali nismo še povedali, kako naj se narodni zastopnik vede navzgor. To razgovarjati ni umestno, ali umestno je le omeniti, da narodni zastopnik, ki mora poznati svoje dolžnosti na vse strani, tudi zna in zamore praviti narodno željo k temu, da se izpolni.

Je li mar vsak zmožen človek sposoben za to, da pripravi k izpolnitvi narodove želje? Mi dvomimo. —

V.

Kaj je učitelj katoliškim otrokom?

(Iz slavnostnega govora P. M. Bauchinger-ja C. SS. R. pri blagoslovilju temeljnega kamna za „italijansko semenišče“ „katoliškega društva“ v Brniku [Währing] pri Dunaju dñd 27. julija 1890.)

Kakor nas uči krčaška vera, je vsak stan od Boga izvoljen, od Boga določen. Vsaka zvezda na nebu, vsaka bilka ob potu ima od Boga namenjeno nalogu, koliko več torej človek, razumna korona stvarjenja, koliko več vsak stan, ki je k nekemu govoremu namenu vrejena skupina ljudi. Tudi učiteljski stan je od Boga izvoljen, od njega ima vrvšen naman; in čem bolj se vzorja približuje, tem popolnejši je; čem ustanove spolnjuje svojo nalogu, tem izvrstnejše deluje.

Nekdaj je razposil Jezus Kristus apostelju e

LISTEK.

Črtice o popotovanji v sv. dežele.

(Dalje).

Ni čuda po tem takem, da se vsled toliko preite krvi v onih krajeh pri kristijanh sodi i sklepa da na tisti planjavi se bode vnela poslednja vojska med nebeskimi vojniki in med Antikristom. Morda ni prav daleč oni strašanski čas, kajti nezbožnost, nemarnost do Kristusovega kraljestva na zemlji, celo zaničevanje vsega božjega in svetega se moči in žalibog ne le po mestih, ampak tudi po deželi se od mnogih bresbožnežev brez skrbi in groze zaničuje in prekloju božje naprave in zveličavne posredke. Raduje se po vsej pravici v skrivnem razdejtu navedeni Antikrist v našem stoletju.

Okoli poldan je, pa zvoniti ga ni slišati dneve in tedne, kadar po takih krajeh popotovaš. Žalostno! Po navadnem poštku i pičlem kosilcu, kaker sem vže omenil, ktero smo leželi ali na zemlji sedeli pod pičlo seco bodisi figovo ali cedrovo, se pomikamo dalje in prideemo do studenca Ain Djalud. Tu je nek prost kmet na božjo povelje po angelu pokazal vse tiste iz božjega ljudstva, ki so sposobni orodje nositi. Ta kmet, ki je po angelu od Boga v najvišega generala izvoljen bil, se je klical Gedeon. On je poprej sku-

šal junashčtvu izbranih 30.000 mož. To je preveč bilo. Reci ljudstvu, pravi gospod, naj odstopijo vsi, ktori se bojejo v vojsko proti Ameličanom. 3000 jih je ostalo. Preveč jih je, pravi Bog, naj bi ne rekli, mi smo zmagali, pelji jih k studencu. Tisti ki se bodo na tla vlegli ter (mehkužno), kakor voli po želji vodo srebri, brez se kaj zatajiti, odloči kot ne sposobne. Le one je spoznal za junake, ki so se vše tam zatajili. Bilo jih je 300 s kterimi je Gedeon sovražnika premagal.

Pred nami stoji gorovje, ki ti je vše iz sv. pisma pod imenom Gelbœ znano, tako pusto, golo in zapuščeno, da moraš potrditi, kar je tam o njem pisano: Gora Gelbœ, ne rosa ne dež ne pade več na vas, nič naj ne raste, ker tam so jo vničilo orožje Saulovo. Tu je Saul vidivši, da zgubi vojno, se samega sebe napičil kakor mu je bilo po Samuelu preverjan, ker je veroval v vraže in se po njih vedel. Copranci Endor mu je veliko v pogubo pomogla. V Djenini, na meji med Samarijo in Galilejo, se kaže mesto, kjer je bil g. Jezus, popotovaje v Jeruzalem k velikonočnemu praznikom, 10 gobovih srečal, ter jih od te grozne bolezni ozdravil in od katerih le eden se je vernil k Kristusu se zahvaliti. Bil je Samarijan.

Imenovana dežela Djenina je znana, da njeni prebivalci ne delajo razločka: med moje in tvoje. Sicer pa je namestnik (gouverneur) onega mesta in kraja (Lazar Hald) prav vlijeden mož. On nas je vše čakal tik naših vže postavljenih šotorov, kjer se je okoli 8. ure večer kosilo kuhalo. Omenjeni gospod

glavar k nam pristopi spremjan od dveh vradnikov ter prav prijazno nam (v arabskem jeziku) voši sreča došli, naj bi tudi dalje bili srečni, dokler se v svoje dežele nazaj vrneto. Zahvaljujem se mu (govornemu — Baša) za vošila in prijaznost v italijanskem jeziku, kterege je toliko umil, da ava se pole gregovarjala o raznih rečeh, kar ga je prav zanimalo. On je bil v Evropi 3 leta, na Dunaju kot profesor Orientalnih jezikov. Kadar je viden kosilo na mizi, vstane lepo z svojima vradnikoma, poslovni se in vrh še reče: Zamoram li Vam v kakej reči biti koristen, potrebujete vojake za stražo po noči?

Razvidno je, kako je izobražen človek, tudi turške vere, prijaden in postrežljiv. Menda je tolika aljudnost bolj do Avstrijancev; kajti zoper rečem: Naš cesar je po dobrotljivosti in milodarnosti po celem svetu tako dobro znan, in še posebno v Palestini, kjer je sam popotoval, povead je znamnja, dobrotljivosti in resnične pobožnosti zapustil.

Drugi dan 29. marca nadaljujemo pot, ki je bila v začetku še precej dobra in ravna. Tudi je bila planjava obrašena. Žito lepo in skoraj zdrelo se je pripogibel, kakor valovi morja. Pozvedeli smo tudi da ono veliko planjavo je nek jud iz Grecije osjal. Kadar je bil čas kositi, pride on in za njim vradniki, ki so ga za davke taksirali rekoč: tisoč vagonov bodes žita odnesel, plačaj davke toliko. Jud pobere žito je spravi v žaklje, naloži la kamele po celo goro, ter hajdite živali ana za drugo privo-

z vvišenim ugasom: „Uđite vse na rede!“ Tekom časa se je velo pouka razdelilo. Gospod posilja dušne pastirje k spreobrnjenim evčicam svojim, misijosarje k nevernikom in učitelje v šolo k otrokom. Če so otroci Jezuova last, katero mu nihče ne more kratiti, je vsak učitelj katoličkega otroka apostol Jezusov. Odtod vvišenost njegovega stanu. Naj ima svojo službo od krajevca, okrajnega ali deželnega šolekoga sveta — prav lepo; še oči višje stopnje jo ima, ima jo od Jezusa Kristusa samega. Bog ga je v šolo poslal, da bože otroke podučuje in vzgaja. Otoku more ukazovati v imenu šolske postave; more mu pa tudi ukazovati v imenu trikrat svetega Boga, zato učitelj je od Boga poslan. Tudi o njem velja, kar velja o duhovniku: „Kdo vas posla, mene posla.“ Od tod spoštovanje, katero uživa vrl učitelj; od tod spoštljivost, neka sveta spoštljivost, katero skazuje dober otrok svojemu učitelju.

Učitelj je tudi namestnik starišev. Prvo skrb za vrgojo otrokovo imata oče in mati. Od nekdaj se je trdilo: drevesu pristavati je sad. Drevo so stariši, sad otrok. Od starišev bode večni Sodek najprej terjal radun o vrgoji njih otrok. Skrbeti jim je za hrano in pokrivalo telesno; pravico in dolžnost pa imajo, skrbeti tudi za požahhtanje duše. Sač vendar ne bodo nikde trdili, da je Bog starišem sram lupino izročil brez jedra. Te pravice jim ne more nikdo vznati, nikdo odvezati je te dolžnosti, ker jim nihče ne more odvzeti lastnost starišev. — Veča pri vrgoji otrokovi pa ne moreta storiti oče in mati sama. Nedostaje jima časa, nedostaje jima zmognosti. Nadomesti naj je učitelj. Kakor si išče kmet hlapcev za obdelovanje polja, kakor obrtnik pomočnikov za svojo delavnico, kakor minister uradnikov za uradnije, tako si išče oče učiteljev za otroke. Učitelj pa, katerega najme, je očetov namestnik. Njemu zaupa oče, kar mu je najdražje, svoje dete, da je vzgaja mesto sebe. Nikdo ne more te božje naredbe prenarediti, niti država ne. Država ima le nadvarstvo nad otrokom. Ona more stariše siliti, da otroka ali sami vagajajo ali ga pa vrgajati dajo; ona ima pravico, z ustavljivijo šol starišem dati priliko, da se otroci njihovi v teh šolah vragajajo. Pri vsem tem pa ostane učitelj vendar le samo namestnik očetov.

Kolikor daleč sega torej pravica starišev, tako daleč sega pravica učiteljeva. Z očetovsko veljavo se more in mora otroku nasproti obnašati. In kdor krati učitelju pravice, krati je tudi četu.

V rokah učiteljevih je sedanjost in prihodnost. Učitelj na deželi je velika moč, kateri se more razven duhovniške komaj katera druga primerjati. Na mnogih krajev je učitelj zraven duhovnega pastirja edina oseba, ki si je pridobila višjo omiko. Vsele vvišenega poklica svojega si sme biti svest največjega spoštovanja, če ga ne zapravi z malovrednim življenjem. Njegova beseda se posluša in uvažuje. Po otrocih vpliva na dužino.

Kakor pa je v rokah učiteljevih sedanjost, tako je v njegovih rokah tudi prihodnost. Tisočkrat se je že ponavljalo: češkar je mladost, onega je prihodnost. Celih osem let je mladina skoraj izključljivo pod vplivom učiteljevimi. Celih osem let seje duhovno setev v mladostna srca. Kar se seje, skali, in če tudi ne dozori vsako zrno, je vendar gotovo, da bude prihodnji rod tak, kakerči so učitelji v sedanjosti. Kaj se torej čudimo, če stegujejo prostozidarji roke po učiteljih? V bistrogleduosti svojih zbirajo in brusijo orožje, s katerim si hočejo podjarmiti prihodne robove. Človeško družbo ločimo v tri stanove: braneči, braneči, učenci. Prvi skrb za telesno blaginjo ljudske,

braneči stan varuje domovino pred zunanjimi sovražniki in pred notranjimi upori. Učenci stan pa mora skrbeti za duhovno blaginjo, za pravo dušno omiko ljudske; on lomi lačni duši krah olike in varuje sreč pred sovražniki, ki se imenujejo zapeljivci, in pred uporom strasti v lastnih preih.

Učitelj ima torej vvišen namen. Previdnost božja mu je odločila vvišeno nalogo. Gledamo ga, ne toliko, kot službenka države. On je vč. On je apostol Jezusa Kristusa, namestnik starišev, v njegovih rokah je sedanjost in prihodnost ljudstva. Vera ga ne ponuja v visokega starišča, nasprotuo povisuje ga na častno mesto, ki mu gré, in gotovo ga ni pravega katoličana, ki bi zanikoval učeni stan.

DOMOLJUBJE!

Slehernega omikanega naroda sveta dolžnost je, slaviti može, kateri so mu darovali vso svoje duševne moči, ga buditi in naučevali s svojimi govorji in pesnimi in pomagali mu do višje stopnje omike in izobraženosti. Eden teh duševnih velikanov našega naroda je „notranjski slavec“, neamerni

Miroslav Vilhar.

Zložil je brez števila krasnih pesmic, mnoge z napevi vred, ki so se udomačile ne le po slovenskem, ampak po vsem slovenskem svetu. Spominjam le na mile pesmi: „Po jezeru“, „Mila lunica“ itd. — Vilhar je bil ob enem dramatik. Spisal je mnogo gledališnih iger, ki so se z najboljšim uspehom igrale po slovenskih održih. — V zvezi z Levstikom je deloval tudi na nevhaležnem časnikarskem polji, s katerega ga je bila odločna pisava spravila v ječo na Žabjek. Bil je mož jeklenega značaja, naučen Slovencev do zadnje žilice svojega bitja.

Ta odlični narodnjak je v trgu Planina na Notranjskem dne 7. sept. 1818 v hiši št. 74 ki še sedaj nosi ime „Vilharjeva hiša“, ugledal luč sveta. V hvaležen spomin je dal slovensko pisateljsko društvo v njegovo rojstno hišo l. 1888 vzidati spominsko ploščo. Slovesnosti odkritja te plošče pa že do današnjega dneva ni bilo, dasiravno so planinski rodoljubje že l. 1888 vse pripravili za njeno praznovanje.

Zaradi neljubih zadržkov in pomisljajev se je ta narodna svečanost odlagala od leta do leta. Odbor tukajšnje čitalnice se je z nova poprijet te stvari in pozivlje danes vse slovenske rodoljube, v prvi vrsti Notranjce, naj drage volje pripomorejo, da se, Vilharjeva slavnosti letos po vsaki ceni praznuje. Rodoljubnih odličnjakov je v Planini silzo malo prosto ljudstvo pa vsled vsakoletnih povodov in tako ubožno. Ob svojih močeh ne zmagamo troškov za slavnost, da bi bila dostojna nesmrtnega pesnika. Rodoljubje, ki dela Vilharjeva poznate in čislite, zlasti vi Notranjci, nabirajte vsak v svojem kraju prostovoljne doneške za Vilharjevo slavnost in pošljite jih saj do 15. avgusta na odbor čitalnice v Planini! Ako nas ne goljufa upanje, nam bode mogoče kmalu poteri povabiti vas na Vilharjev dan v Planino, častit neumrljivega Miroslava.

Ako bi nam pa tako malo denarne pomoči došlo, da bi slavnosti v večji meri ne mogli prirediti, napravi čitalnica v dan 24. avgusta skromno besedo Vilharju v čast, nabrani doveski pa se dolože k zakladu za njega nagrobnni spomenik.

Planina dne 1. avgusta 1890.

ODBOR ČITALNICE.

božna in v Bogu mogočna žena je bila v veliki časti pred svojim ljudstvom in je starost 105 let dosegla. Pustimo Betulijo in tuši njeni okolico, lepo ravnino ter po stremih stezah dospemo do Djebe in Pentekumich. Po grozno strimi in skaloviti poti navzdol pride do neke vasi porečnik ljudi, Borka po imenu. Še precej oddaljeni od vasi najdemo nek izvir in tudi prav senčnatih oljkih dreves. Oljka zdreja tam vsako drugo leto. Meseca septembra se jagode s palcami oklatijo. Naj dragocenjšo in najboljše olje je tisto, ki se iz jagodi samo izpoti ali na prvi lahki otej dob.

Po 3/4 ure hoda dospemo v Sebastie t. j. stara Samaria, ki je bilo sezidano na griču 470 m visokem. Nek kralj Amri je vklipil ta grič za 2 fute srebra, in na njem je mesto Schomeron (Samaria) zidal. „Sin Amrija Ahab je poročil sidonskega kralja bicer po imenu Jezabel. Ta ženska je svoje dežele (Fenicije) seboj prinesla in v novi domovini začala matikovalstvo in vsekordno spačenosti in hudobije. Nesreča za nesrečo je zadevala Samarijo zarad ene ženske (neveste). Naj prvo je pridril nek Sirski kralj Benadat je oblegel mesto dolgo časa, da so ljudje na tisočine gladi vmirili. Ena oslovská glava je do 80 gld. srebra stala in matere so svoje lastne otroke spekle in snedle.

(Dalej p.i.b.)

Dopisi.

Čepovan 4. avgusta. Ker sem lani „Soči“ počkal o slabej letini ter neštetih tropah poljskih miš, ki so nam zgledale skoraj vse poljske pridelke, in še stani in travni niso prizanesale; si štejem v nekako dolžnost, da pohvalim lepi sad letošnje poljščine. Lani užaljeni kmet je letos utolažen. Pač tukajšnji kmet nima toliko polja, da bi prideloval žita za kupčijo; z poljščino ne bi mogel poravnati, kar se je zajedel pretečeno leto, a obilni letošnji pridelki na senčetih in polju so hladno olje točažbe v skleče rane lanske revščine.

Kakor uže več let, je tudi letos došlo k nam n. k. j. poletništarjev. Kedor bi iskal tu mestne zabave in povržbe, temu Čepovan ne more ugajati; kedor se pa zadovoljuje s hladnim čistim zrakom, mrzlo studenčino, z priprosto prijaznostjo ljudstva, lepoto narave in domačo posebnobo, se ne bo kesal, da si je to vas izvolil za včilih in počitok.

Iz Cerkljanskega 31. julija. Mnogo smo brali letos o požarih, o toči in o drugih nesrečah, ki pospešujejo slabo, da nesrečno leto Hvala Bogu, pri nas ni kaj enacega. Poljske pridelke dosedanje je nam nebo posebno blagoslovilo. Naželi smo toliko in tako lepega žita, da že dolgo ne tako. Tudi sena smo toliko nakosili, da živinorejet z mirnim srcem lehko gledajo v zimo. Sadje kaže prav dobro in sploh tudi jesen mnogo obeča; da le ne pride kaj nepričkovnega, potem smemo letošnje leto imenovati naj boljšo, kar jih pomnemo. Pa božja roka bo že čuvali nad nami, kakor bo tudi tolažila po nesreči poškodovane naše sodežljano.

Preteklo dni klatil se je pri nas nepoznani počajalec bankovec Za 30 goldinarjev je baje obečaval narediti donarja za 20.000. No naši početni ljudi se vendar niso dali preslepti, če ravno so v velikih devarnih stiskah, saj dobro vedo, da blagostanje je le mogoče, ako Bog da in ne sleparji. Škoda le, da dotičnega ponorejca (pravil je, da je od Idrije) niso oznanili županstvu, da bi ga bila prijela. Ko mu je slav. županmerija prisla na sied, bil je slepar že davno odnesel prte.

Dragih posebnih novic ne vem, če jih bom kaj čul, potočal jih bom v Vaše „Pasje dneve“ gospod vrednik!

Iz bolškega okraja 7. avgusta. Članek o gosp. dr. vitezu Tonkiju in slovenskih paralelkah v predzadnji številki „Neve Soče“ kaže v pravem svitu vmažano perilo katero „žehata“ imenovani list v osebnih interesih nekaterih gospodov. Dopis imenuje državni zbor in prihodne volitve. — Ako meni pisatelj tega članka si na ta način glasove za svojega kandidata pridobiti, kako se moti! Ali pa morda misli vodo na svoj mljin s tem obračati, da obrekuje in sumuči našega državnega poslance, na katerem vidi vse črno, — se tudi moti.

Kateri poslanec nam obljubi vse zahteve naše pokrajine zadovoljiti? Učiteljišča in fakultete sicer ne potrebujemo, ali brezstevilna zahtevanja posamuirov! — Kledo bi zadovoljil vee, ko še Bogu tega storiti ni mogoče! —

Gosp. dr. vitez Tonkli je veliko dosegel in trdno smo prepričani, da bode tudi zanaprej več storil kakor drugi hujščki, kateri iz zavisti vrlega in mnogo zaslžnega moža napadajo.

Eden za več enakomislečib.

Politični razgled.

Notranje dežele.

Nj. veličanstvo presvitli cesar prepeljal se je v nedeljo dne 3. t. m. ob 6. uri zjutro v Gradec. Na kolodvoru so ga sprejeli: knezoškofa Zwerger in Napotnik, načelniki vojaških in civilnih oblastev, župan in razstavni odbor. S kolodvora se je cesar peljal v dvorec po lepo okrašenih ulicah, po katerih se je ljudstvo kar gnjetlo. Vsi zvonovi so zvonili. Ob 8. uri bil je cesar pri sv. maši, ktero je služil knezoškof Zwerger v stolni cerkvi. Ob 9. uri sprejel je narprvo duhovščino in potem načelnike oblastev. Ob 11. uri je cesar otvoril in si ogledal razstavo. Popoldne je cesar obiskal cerkev Jezusovega Serca, gluhenemico in strelišče. Ob 6. uri bil je dvorni obed. Graško pevsko drustvo priredilo je seronado in potem se je peljal cesar po mestu in si ogledal raz-

zane tako, da ja versta daljši nego je Štandrež od Gorice. Arabec pelje prvo na vervi, vse druge za to do morja, kjer se žito v ladje spravi ter odpelje. Temu žitu pravijo naši žitai trgovci „Roba del levante.“

Od tod jahamo naprej in pridemo v Samarijansko gorovje. Iz višine vrni se nazaj in ogledal bodes spodaj obširno ravino Ezrelon. Tudi še enkrat bolj na dalje poglej proti severju in lahko pozdravil še enkrat v vsakem oziru in zmislu priljubljeno deželo Nazaret in Galilejo.

Vže je soluce najbolj pripekalo, posebno ko smo po skalnatih stezah kak drev iskali, po senci hrepeneli, se približamo Sanur, nekdanji Bettutji. Tu mi je na misel prišlo da je bil Manasseta soprog srčne Judite, morda ravno na istih mestih, o času jemanove žetve, od solučnih žarkov zadet, tako, da je mitev se zgradil in na polju obležal. Skoraj da me je pri tej misli aekliko zamrzelo, posebno še, ker sem videl, da se mi roke počrnile od premočnega solnea. Drugi dan ni več bilo znamenja. Gotovo se je bila kri v žilah prekuhalata, da so se černo pobravane zdele.

Pred nami stoji kuglu podobna gora, vse skalovje, ki je bila nekdanja Bettulja, obzidana, ktero je Holofova oblegel, kateremu je bila srčno-pobežna Juditha (predpoljuba Marije D.) glavo odsekla.

Tako je ona rešila svoj narod pogube. Ta po-

Edinost v št. 68 piše: „Listi javlja, da se diki plemenitaškega veleposessva (češkega), knez Karol Schwarzenberg in grof Clam Martinic hočeta umakniti iz političkega življenja. Podgane zapuščajo ladjo, ko se blizu nje potop“. — Lepo pač ne more izraziti ta list svojega tolikokrat povdarjenega katoliškega prepričanja.

Razne vesti.

Odlkovanje. Gvido baron Kübeck, c. kr. načelnik v Gradiški, je dobil od Nj. veličanstva red železne krone I. vrste.

Vinoški gost. Kakor že več let zem, biva tudi to poletje na Slatini prevz. Škofov I. I. Strossmayer.

Na Bitanecu mostu ustavili so žandarmi 22 Hrvatov, namejenih v Ameriko, med katerimi jih je bilo 12, ki so bila spolni vojsko dolžnosti svoje in so imeli ponarejene potne liste. Žandarmi izročili so jih okrajemu sedišču v Laškem Trgu.

V spovednici umrl je 26. julija zvečer v Rimu jesuit Gigl. Spovedaval je ravno neko gospo Zanoni. Od mrtvouoda zadev se zgrudi. Gospa hiti poklicati sopruha svojega, ki je zdravnik — a spovednik je umrl v pol uru v cerkvi.

Ivan Matkutanić, tajni avetač in bivši hrvatski umrl je dan 4. t. m. ob 11. uri sijutro za arđno kapijo. Bil je eden najboljših hrvatskih rodoljubov in genialni pionik velekrasnega epskoga umotvora „Sint Smail-ago Čengića“. Bil je poročen 1818 v mestu Novi. Naj predava v miru.

O strašnem rasbojnem umoru porečajo iz Trsta. Dne 6. t. m. ob 6. uri popotne podal se je g. Ed. vitez plom. Bon, redarski načelnik v pokoju, k doktorju Š. Ferru in je pustil doma samo 21 letno sobario Marijo Komari, doma iz Hartha blizu Podkloštra. O $7\frac{3}{4}$ ure vrne se g. Bon na dom in ker so bile uhnodne urata njegovega stanovanja odprta, poda se naravnost v svojo sobo. Tukaj vlobi pisalno mizo tudi odprt; spozna precej, da je ključavnica sedlo vložljena. V mizici manjka železna skrinjica, v kateri je bilo denarja in državnih obligacij za 36,000 gld. tudi ne najde več v mizici 990 gld. gotovino v drugem predalu. Ker se sobarica na njegovo klicanje ne oglaši, odpre kulinjo in tu najde nesrečno žrtev pohtepnega tatu z razbito glavo mrtvo na tleh ležati. Na njegov krik prihitijo ljudje, ki stanujejo v tisti hiši, (št. 4 ulica Belvedere). Nobeden pa ni slišal na pomoč klicati, le dve osebi ste videli ob 7. uri nekoga po stopnicah iz hiše iti. Opisali ste ebe in na podlagi tege popisa iščelo redarji hudočneza.

Deželinemu šolskemu nadzorniku Smolej-u v Ljubljani podelil je presv. cesar povodom njegovega vmitrovjanja red železne krone tretje vrste. Deželinim šolskim nadzornikom Kranjske dežele imenovan je ravnatelj višje gimnazije Ljubljanske Šuman, katega je naučni minister pridodelil deželinemu šolskemu svetu. Dr. Jurovič imenovan je pa ravnateljem na realki v Ljubljani.

Kolera prikazala se je v rusovski Aziji. Uradna sporočilajavlja, da je zbolelo v trgovskem mestu „Bahou“, na obrežju kaspiskega morja, in po okolini sedemdeset oseb za kolero. — V bolnišni „Teson“ v Parizu umrl je neki delavec tudi za to bolezni. — Tudi v Parizu je zbolel za kolero 70leten starček. V Madridu cepazili so jo v neki družini, ki je ravno došla iz Valencije. Spleh se kolera na Španskem širi, kar je dalo povod, da so Portugalcji stroge naredbe vveljali na meji. — Mej turškimi romarji v njih sv. mesto: „Meko“ kolera hudo razsaja. V Meki je dan 29. julija umrl 71, dan 30. pa 84 oseb za kolero.

Orjaška dekllica, Viktorija Taatin, je nedavno umrla na Francoskem. Še le 19 let stara tehtala je 470 funtov. Visoka je bila 1'70 m. čez pas je pa merila 2'10 m.

Grozna nesreča dogodila se je dan 29. julija v premogovih jama v St. Etienne na Francoskem. Ob 6. uri, ravno ko so se menjavali delavci, začula se je grozna eksplozija. Od 165 delavcev vrnilo se jih je samo 38, a še ti bili so vsi opečeni. Več jih je že umrl več težkih ran. Še le v noči začelo se je z resilnimi deli. Spravili so na dan 64 mrtličev in 73 ranjencev, od katerih jih je umrl 14. Francoska zbornica določila je 200.000 frankov podporo za prestate rodbine ponesrečencev.

Dopolnilne volitve za deželni zbor istrijski bodo: dan 25. avgusta v volilnem okraju Volovsko-Podgrad; kmetske občine volijo tu dva poslanca, volitev je v Volovskem. Dan 30. avg. pa volijo mesta Volovsko, Kastav, Lovrana in Moščenice enega in mestu Vodovjan-Pulj tudi enega poslance.

Rohrsiedene Bastkleider II.
10.50 per Robe und bessere Qualitäten ver-
sendet porto- und zollfrei
das Fabrik-Depot G. Reineberg (K. u. K. Hoflieferant),
Zürcher Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto

Št. 516.

Razpis učiteljskih služeb.

V tem okraju je začasno oddati sledeče službe:

1. mesto učitelja-voditelja v Češči,
2. mesto učitelja-voditelja v Nemškem-Rutu z postavnimi dohodki.

Prošnje s postavnimi spričevali je vložiti sem-le v štirih tednih po razglasjenju tega razpisa.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET V TOMINU

dne 4. avgusta 1890.

Predsednik:
M A R E N Z I.

Štev. 250
op.

Oznanilo.

Naznanja se, da javna dražba zastavil II. četrtek t. j. mesecev aprila, maja in junija 1889. bo začela dne

11. SEPTEMBRA 1890.

in se bode nadaljevala nasledje pondeljke in četrtek.

Ravnateljstvo zastavljalnice in ž njo združene hraničnice.

V Gorici 1. Avgusta 1890.

PRODAJA PAPIRJA

Tiskarna Pallich

v Gorici — Travnik 6.

Prodajam po najniži ceni vse, kar je potreba za pisanje in šolsko rabo. Tiskam knjige in druge. Imam v zalogi tiskovine za občinske vrade, šolske, molitvene knjige, liste ilustrirane in za modo, slovstvena dela vseh strok.

Tiskovine vsake vrste se oskrbujejo točno in najcenejše.

Nadejajo se mnogih naročil se priporočam z odličnim spoštovanjem

J. Pallich.

Odlkovanje z svetovnih razstav:
v Londonu 1862, Parizu 1867, na Dunaji 1873
in spet v Parizu I. 1878.

Prodaja klavirjev s plačilom na obroke.

Klavirji za koncerte in za dom, kakor tudi pianini iz slavno znane firme: Gottfried Cramer, Wilh. Mayer na Dunaji prodajajo se po 380 gl., 400 gl., 450 gl., 500 gl., 550 gl., 600 gl. in 650 gl.

Klavirji drugih firm po 280-350 gl.; pianini drugih firm od 350-600 gl.

Dobijo se vedno v

A. Thierfelder-jevi

prodajalni in posojilni klavirjev na Dunaji, VII., Burggasse 71.

VINSKE IN SADNE STISKALNICE

najnovejše astave prav pripravne in za 20% bol močne kot druge.

NA DERŽAVNI SADNI RAZSTAVI NA DUNAJU

meseca oktobra 1888 kot najboljše specilane in s Pervim darilom obdarovane.

M L I E za grozdje in sadje izgotovljajo in prodajajo

Ph. Mayfahrt et Co.

Fabriken landwirtschaftlicher u. Weinbau-Maschinen-Eisengiesserei und Dampfhammerwerk

Dunaj II, Frankfurt a. M. u. Berlin N.

KATALOGI in usako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

— Sposobni zastopniki se iščajo ter dobro plačajo. —

Preselitev.

Lekarnica Kürner preseli se v sabboto dne 2. avgusta t. l. z Travnika v Franc-Jožefovo ulico v tiste prostore kjer je bila lekarnica Brauner.

Naznanja te preselitev, nadja se podpisani, da ga bode sl. občinstvo tudi nadalje podpiralo.

Vdani **R. Kürner**.

(JAKO ZNIŽANE CENE)

Coppag & Skert

Glavna Zaloga
 Semeniška ulica 12.

obča posnata trgovina knjig, muzikaj
 in papirja
v Gorici.

Podružnica
 Na Travniku 14.

Priporoča slavnemu občinstvu svojo pomnoženo zalogo uradnega, listonega, tiskarskega in zavojnega papirja.
 Največa zbirka vratnih, šolskih, risalnih in slikarskih potrebščin.
 Muogrobnja zbirka mašnih in molitvenih knjig.
Trgovcem in prekupcem še poseben odbitek

(TOČNA POTREŽBA)